

Tariffpolitisk program

Norsk Lektorlags viktigste oppgave er å arbeide for å bedre medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår. Tariffpolitisk program er inndelt i tre hovedmål med tilhørende virkemidler: «Høy kompetanse skal lønne seg», «Fornuftig og fleksibel arbeidstid» og «Reell medbestemmelse».

Det første hovedmålet handler om lønn og at myndighetene og arbeidsgiver må sette en pris på høy faglig kompetanse, og at vi må ha systemer som fungerer på best mulig måte. Det andre hovedmålet handler om arbeidstid, som er helt sentralt for lektorenes yrkesutøvelse. Undervisningspersonalet har en egen arbeidstidsordning, og den må først og fremst legges til rette for best mulig undervisning. Det siste målet handler om å ivareta sentralt og lokalt partssamarbeid for våre tillitsvalgte for å få den beste skolen.

Mål 1: Høy kompetanse skal lønne seg

Virkemiddel 1: Lønnsforhandlinger nær dem det gjelder

For å gi lektorene en anstendig lønnsutvikling og for å rekruttere og beholde høyt utdannet undervisningspersonale, mener Norsk Lektorlag det er nødvendig å ta i bruk andre virkemidler enn sentrale forhandlinger. Å bruke lønn på en treffsikker måte via kollektive lokale lønnsforhandlinger vil bidra til å rekruttere og beholde lektorer. Dette vil gi en bedre skole.

Norsk Lektorlag mener:

- 1.1 Norsk Lektorlags medlemmer må ha et lønnssystem med kollektive lokale forhandlinger, som andre kommunalt ansatte med tilsvarende utdanningsnivå.
- 1.2 Kollektive lokale lønnsforhandlinger skal ha disse kjennetegnene:
 - Forhandlingene er frie og lokale uten sentrale føringer. Det skal tas hensyn til en total situasjon, både fylkeskommunen/kommunens økonomi og behov og andre sammenlignbare tariffområder.
 - Partene blir enige om objektive og forutsigbare kriterier som tar utgangspunkt i den lokale lønnspolitikken. Lønnspolitikken og kriteriene skal være kjent i god tid for alle for å bidra til å gi en retning og lønnsutvikling både på lang og kort sikt – dette er arbeidsgiverens ansvar.
 - Kriteriene bør legges til rette for å rekruttere og beholde arbeidskraft med riktig kompetanse.
 - Partene lokalt forhandler om den økonomiske rammen. Det er ingen sentralt gitt pott, slik dagens lokale lønnsforhandlinger i skolesektoren har.

Virkemiddel 2: Heve lektorlønnen i nåværende system

Høy faglig kompetanse og utdanning skal lønne seg når du jobber med undervisning. Lektorenes lønnsnivå skal gjenspeile dette. Inntil vi får til en systemendring, må lektorlønnen heves i dagens system.

Norsk Lektorlag mener:

- 2.1 Norsk Lektorlags medlemmer må sikres en høyere lønn og bedre lønnsutvikling gjennom hele karrieren.
- 2.2 Lektorenes lønn skal konkurrere med stillinger som har sammenlignbart utdanningsnivå, både i offentlig og privat sektor.
- 2.3 Mulighetene må bedres for å gjennomføre særskilte forhandlinger, for eksempel i sammenheng med kompetanseheving eller for å rekruttere og beholde arbeidskraft.
- 2.4 Lønn må brukes aktivt som virkemiddel ved ansettelsesprosesser og i forbindelse med karriereutvikling.

Virkemiddel 3: Karriere i klasserommet

Lektorer som ønsker en karriereutvikling, har i dag få muligheter til dette uten å gå inn i et annet yrke eller skoleledelse og dermed forlate klasserommet. Det må være mulig å etterstrebe en karriere og fremdeles undervise.

Norsk Lektorlag mener:

- 3.1 Det må utvikles karrieremuligheter for lektorer som vil fortsette å undervise.
- 3.2 Veilederoppdrag må gis til lektorer med relevant kompetanse og kompenseres deretter.
- 3.3 Sentralt bestemte systemer for karriereveier må fremheve faglig kompetanse og erfaring. Både kompetanseheving og kompetanse som man bringer med seg, må etterfølges av lønnsmidler.
- 3.4 Det må utvikles rammer for at lektorer kan videreutdanne seg og ta en doktorgrad
- 3.5 Kollektive lokale forhandlinger er viktige for å utvikle lokale karrieremuligheter og beholde lektorer i klasserommet.
- 3.6 Pensjonssystemet og arbeidsbetingelser skal gjøre det attraktivt å stå lenge i klasserommet.

Virkemiddel 4: Beholde lektortittelen

Lektortittelen har lange tradisjoner og er tett knyttet til universitetenes disiplinfag og undervisning hos de eldste elevene. Lektortittelen har ved flere anledninger vært under press.

Norsk Lektorlag mener:

- 4.1 Lektortittelen beholdes som i dag for lærere med hovedfag/mastergrad og PPU eller mastergrad fra de integrerte lektorprogrammene.
- 4.2 Det opprettes en egen tittel og stillingskode for lektorer med doktorgrad eller tilsvarende akademisk arbeid.

Virkemiddel 5: Økt lønn for mer ansvar og flere oppgaver

Våre medlemmer opplever at de får stadig flere oppgaver som ikke kompenseres godt nok, og at det er for lite faglig ledelse i skolen.

Norsk Lektorlag mener:

- 5.1 Kompensasjonen for kontaktlærere må heves uten at det tillegges flere oppgaver.
- 5.2 Fagspesifikke funksjoner som sikrer et sterkt fagmiljø på skolen, må kompenseres.
- 5.3 Deltakelse på skoleturer må kompenseres tilstrekkelig og etter gjeldende tariffavtaler.

Virkemiddel 6: Bedre honorar for sensoroppdrag

Sensormarbeid er vesentlig for vurderingsarbeidet og et viktig bidrag for å opprettholde et høyt faglig nivå i skolen. Det forutsetter gode rammevilkår og god kvalitetssikring av sensormarbeidet.

Norsk Lektorlag mener:

- 6.1 Det må være kompetansekrav for sensorer, både når det gjelder utdanning og erfaring. Kompetansekravene må tilsvare de for å undervise, og man må ha undervist i faget som skal sensureres.
- 6.2 Sensorgodtgjørelsen må heves til et nivå som er sammenlignbart med honorarer gitt til yrkesgrupper med tilsvarende kompetanse.
- 6.3 Tid avsatt til å sensurere hver besvarelse må oppjusteres for sentralt gitt skriftlig eksamen.
- 6.4 Det må være reelle drøftinger og forhandlinger om sensorgodtgjørelsen i god tid før eksamen.
- 6.5 Informasjon om betingelsene for sensormarbeid må være lett tilgjengelig.
- 6.6 Tid må frigjøres for å kunne delta på sensorskolering og fellessamlinger.

Mål 2: Fornuftig og fleksibel arbeidstid**Virkemiddel 7: Nok tid til selvstendig, undervisningsrettet arbeid**

Å gi elevene god undervisning er skolens hovedoppgave. Skal elevene få undervisning og tilbakemeldinger av høy kvalitet, må lektoren og læreren ha nok tid til selvstendig arbeid som krever konsentrasjon og ro. Arbeidstidsavtalen må skjerme tid til undervisning og behovet for selvstendig undervisningsrettet arbeid til fordel for pålagt felles arbeid.

Norsk Lektorlag mener:

- 7.1 Lektorens autonomi må styrkes.
- 7.2 Tid til selvstendig styrt arbeid knyttet til undervisning må skjermes.

- 7.3 Fagsamarbeid skal styres av lærerne og må prioriteres fremfor generell skoleutvikling.
- 7.4 Arbeidet og lærerens behov skal styre hvor og når lærerne gjør sitt arbeid utenom undervisning. Det må være reell mulighet for fleksible løsninger.
- 7.5 Det må komme tydelig frem i Oslo kommunes avtaleverk at undervisning er skolens hovedoppgave.
- 7.6 Lektorens og lærerens arbeidsår må følge elevenes ordinære skoleår. Elevenes rett til meropplæring må ikke stå i veien for dette.

Virkemiddel 8: Årsrammesystemet må ta høyde for klassestørrelse

Årsrammesystemet ble utarbeidet i en tid da maksimal klassestørrelse var lovfestet. Systemet må ta høyde for klassestørrelse, slik at det også gir en kompensasjon for større klasser.

Norsk Lektorlag mener:

- 8.1 Årsrammesystemet må beholdes for å speile arbeidsmengden i de enkelte fagene og regulere lærernes arbeidsmengde.
- 8.2 Klassens størrelse og kompleksitet må påvirke størrelsen på årsrammen.
- 8.3 For ungdomsskole og studieforbereidende utdanningsprogram må gruppestørrelse ikke overstige 24 elever.

Virkemiddel 9: Definer undervisningsbegrepet

Undervisningsbegrepet er ikke definert. Det fører til en gråsoner mellom undervisning og annet elevrettet arbeid. Ved å definere begrepet, tydeliggjøres arbeidsoppgavene bedre.

Norsk Lektorlag mener:

- 9.1 Undervisning er en lektor eller lærers opplæring av og arbeid sammen med elever som tar utgangspunkt i fagets læreplan, er en del av underviserens pedagogiske opplegg, medfører for- og/eller etterarbeid og danner grunnlag for vurdering i faget.
- 9.2 Lektorer og lærere som er satt til å undervise etter alle kompetansemålene i et fag, må råde over alle timene fagets læreplan legger opp til.
- 9.3 Bruken av «teknisk undertid» skal drøftes med de tillitsvalgte og må ikke brukes som et innsparingstiltak eller vikarpool.

Virkemiddel 10: Tidstyver må bort

Lektorenes viktigste oppgave er å gi elevene god faglig undervisning. Derfor skal ikke arbeidstiden stjeles av tidstyver som hindrer utføringen av denne oppgaven.

Norsk Lektorlag mener:

- 10.1 Digitale løsninger i skolen må alltid lette lektorenes og lærernes arbeidsbyrde og aldri være en tidstyv.
- 10.2 Lektorene og lærerne skal ha så få rapporteringskrav som mulig.
- 10.3 Andre yrkesgrupper i skolen må avlaste lektorer og lærere ved å utføre oppgaver som ikke er direkte knyttet til undervisning. De må ikke gi lærerne ekstra arbeidsoppgaver.

Virkemiddel 11: Skille mellom skoleslagene

Arbeidshverdagen i videregående, grunnskolen og voksenopplæringen er ulik. Det er ulikt antall og ulik størrelse på faggrupper eller team, antall elever man underviser og forskjellige behov for oppfølging og kontakt med foresatte.

Norsk Lektorlag mener:

- 11.1 Grunnskolen, videregående skole, voksenopplæringen og fagskolen trenger separate arbeidstidsavtaler.
- 11.2 Arbeidstidsavtalen må ta hensyn til skoleslag og fagenes egenart, og gi lektoren og læreren nok sammenhengende tid til konsentrasjonskrevende arbeid.

Virkemiddel 12: Riktige fysiske rammebetingelser

De fysiske forholdene på skolen skal være egnet for lektorenes og lærernes arbeidsoppgaver. Det gjelder også for arbeid som gjøres utenfor skolen.

Norsk Lektorlag mener:

- 12.1 Undervisningspersonalet må disponere gode arbeidsrom og utstyr som letter arbeidet.

- 12.2 Skolen må ha nok tilgjengelige lokaler der lektorer og lærere kan utføre konsentrasjonskrevende arbeid.
- 12.3 Arbeidsgiveren må finansiere bredbånd, mobiltelefon og annet utstyr som brukes til arbeidet.
- 12.4 Lektorer og lærere skal ikke pålegges å lage eller sammenstille læremidler selv.

Mål 3: Reell medbestemmelse

Virkemiddel 13: Avtalefestet rett til medbestemmelse i Oslo

Oslo kommune er den eneste kommunen i landet der det ikke er partsrettigheter for alle lærerorganisasjoner i arbeidstidsavtalen for undervisningspersonalet, eller tariffestet adgang til viktige medbestemmelsesfora.

Norsk Lektorlag mener:

- 13.1 Norsk Lektorlag må bli part og få forhandlingsrett i særavtalen med Oslo kommune som gjelder undervisningspersonalet.
- 13.2 Hovedavtalen i Oslo kommune må gi like rettigheter til medbestemmelse og frikjøp til alle organisasjoner.

Virkemiddel 14: Kompensasjon i ekstraordinære situasjoner

Når samfunnet settes i en ekstraordinær situasjon som gjør at rammevilkårene for undervisning endres, tar ikke arbeidstidsavtalen eller utstyrssituasjonen høyde for dette. Avtaleverket må kompensere for merarbeid i ekstraordinære situasjoner.

Norsk Lektorlag mener:

- 14.1 Ved ekstraordinære situasjoner i samfunnet som påvirker arbeidsvilkårene på skolen, skal arbeidsgiveren sørge for at partene så raskt som mulig kommer sammen for å finne gode lokale løsninger.
- 14.2 Ved ekstraordinære situasjoner som krever at lektorer og lærere må gjøre ekstra arbeid eller får mer belastende arbeidssituasjoner, skal dette kompenseres med ekstra lønn/avspasering, en forholdsmessig reduksjon i arbeidsoppgavene eller en kombinasjon av disse. Skolen må stille med nødvendig utstyr.
- 14.3 Dersom skolen og skolens ansatte får endrede rammebetingelser for undervisning og/eller vurdering, endrede arbeidsplaner eller liknende med mindre enn to ukers varsel, må berørte lektorer og lærere kompenseres for merarbeidet det medfører.

Virkemiddel 15: Reelle drøftinger og forhandlinger lokalt

Der avtalene hjemler drøftings- og forhandlingsrett, må arbeidsgiver respektere og gjennomføre i henhold til avtaleverket.

Norsk Lektorlag mener:

- 15.1 Det må sikres gode tvisteløsninger, både i lønns- og arbeidstidsforhandlinger.
- 15.2 Arbeidsgiver må respektere hovedavtalens rett og plikt til drøfting og forhandling og sette av nok tid til gjennomføring og forberedelser.

Virkemiddel 16: Kompetente tillitsvalgte og arbeidsgivere

Arbeidsgiveren må legge til rette for at tillitsvalgte får opplæring i relevant lov- og avtaleverk. Det er svært viktig at arbeidsgiveren anerkjenner og prioriterer kunnskap om partssamarbeidet.

Norsk Lektorlag mener:

- 16.1 Det skal som hovedregel settes inn vikar i undervisningen når tillitsvalgte er på kurs.
- 16.2 Arbeidsgiveren og de tillitsvalgte må jevnlig få opplæring i avtaleverkets innhold, intensjoner og praktisering for å sikre et godt partssamarbeid. Opplæringen må foregå både felles, men også hver for seg.

Virkemiddel 17: Tid til tillitsvalgtarbeid

For at de tillitsvalgte skal kunne utøve sin rolle i partssamarbeidet lokalt, må de få tid og rom til å utføre sine oppgaver.

Norsk Lektorlag mener:

- 17.1 Tillitsvalgte må få tid og rom til medlemsmøter.
- 17.2 Arbeidsgiveren skal legge til rette for at tillitsvalgte får utføre sine oppgaver.

17.3 Arbeidsgiveren skal så langt det er mulig legge til rette for at tillitsvalgtarbeid ikke går ut over undervisningen.

17.4 Arbeidsgiveren må ta ansvar for at tillitsvalgte får nok frikjøp til å ivareta sine oppgaver.